

**ADVIES¹ 2021/14 VAN DE RAAD VAN HET INSTITUUT VAN DE
BEDRIJFSREVISOREN**

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referte
CL/jv

Datum
04.11.2021

Geachte Confrater,

Betreft: Te nemen maatregelen ingeval een bedrijfsrevisor als commissaris werd benoemd zonder daarvan op de hoogte te zijn gebracht – vervanging van advies 2011/09

1. Context

Het Instituut heeft vastgesteld dat het commissarismandaat bij de oprichting van een vennootschap werd toegekend aan een bedrijfsrevisor zonder dat deze gecontacteerd was geweest. De bedrijfsrevisor heeft later schriftelijk medegedeeld het mandaat niet te aanvaarden en niet uit te oefenen.

Deze problematiek deed de volgende vraag rijzen: welke preventieve maatregelen zouden kunnen worden genomen ingeval een bedrijfsrevisor als commissaris werd benoemd zonder daarvan op de hoogte te zijn gebracht?

2. Juridische implicaties van de benoeming van een bedrijfsrevisor als commissaris zonder daarvan op de hoogte te zijn

In zijn jaarverslag van 2009 heeft de Raad van het Instituut verduidelijking gegeven omtrent de juridische implicaties van de publicatie in het *Belgisch Staatsblad* van de benoeming van een commissaris die een commissarismandaat niet heeft aanvaard (IBR, *Jaarverslag 2009*, Brussel, p. 77 en 78):

---

¹ Via adviezen ontwikkelt het Instituut de rechtsleer inzake de audittechnieken en de goede toepassing door de bedrijfsrevisoren van het wettelijk, reglementair en normatief kader dat de uitoefening van hun beroep regelt (art. 31, §7 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren); enkel de normen en aanbevelingen zijn bindend.

“Op voorstel van de Juridische Commissie stelt de Raad van het Instituut duidelijk dat de betrokken bedrijfsrevisor niet als commissaris werd benoemd, aangezien het mandaat van commissaris niet werd aanvaard.

Het mandaat van commissaris komt slechts tot stand wanneer alle partijen akkoord gaan over alle essentiële bestanddelen van de overeenkomst. De aanvaarding kan uitdrukkelijk of stilzwijgend gebeuren en blijken uit het opnemen van het mandaat door de commissaris (B. TILLEMANS, Het statuut van de commissaris, Brugge, die Keure, 2007, p. 63 en 65, nrs. 114 en 116). Het opnemen van het mandaat kan volgens de Raad van het Instituut bijvoorbeeld blijken uit het opstellen van een verslag.

De Raad van het Instituut raadt de betrokken bedrijfsrevisor derhalve aan om in eerste instantie de bestuurders (of de commissaris) in gebreke te stellen om over te gaan tot een gepaste publicatie en, bij gebrek aan een bevredigende reactie, om een kortgeding aanhangig te maken bij de voorzitter van de [ondernemings]rechtbank en de bestuurders en in voorkomend geval de curator in gebreke te stellen.”

Dit standpunt wordt nog versterkt door artikel 21, eerste lid van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, volgens hetwelk voorafgaand aan de uitvoering van elke opdracht een opdrachtbrief dient te worden opgesteld tussen de cliënt en de bedrijfsrevisor.

3. Te nemen maatregelen ingeval een bedrijfsrevisor als commissaris werd benoemd in het kader van een nieuw mandaat zonder daarvan op de hoogte te zijn gebracht

De huidige wetgeving laat toe dat de benoeming van een bedrijfsrevisor als commissaris van een entiteit bewezen wordt louter door de notulen van de algemene vergadering die overging tot de benoeming (af te leiden uit de artikelen 2:8, § 1, 5° en 2:14, 1° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen).

Het gevaar dat hieruit voortvloeit, is dat een vennootschap kan overgaan tot de benoeming van een bedrijfsrevisor tot commissaris zonder dat de bedrijfsrevisor dit commissarismandaat echter reeds heeft aanvaard, hetgeen uiteraard vereist is voor het sluiten van de commissarisovereenkomst (B. TILLEMANS, *Het statuut van de commissaris*, Brugge, die Keure, 2007, p. 63, nr. 114).

Wanneer de vennootschap vervolgens, krachtens artikel 2:8, § 1, 5° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, het uittreksel uit de akten (de notulen van de algemene vergadering) betreffende de benoeming van de commissaris neerlegt ter griffie van de ondernemingsrechtbank van de zetel van de vennootschap, zal de bekendmaking van deze benoeming, krachtens artikel 2:13, eerste lid van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, gebeuren *“in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad, binnen tien dagen na de neerlegging, op straffe van schadevergoeding ten laste van de ambtenaren aan wie het verzuim of de vertraging is te wijten”*.

Verder stipuleert artikel 2:18, eerste lid van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen dat:

“De stukken die [...] moeten worden openbaar gemaakt, kunnen aan derden slechts worden tegengeworpen vanaf de dag van neerlegging ervan of, indien zij [...] ook moeten worden bekendgemaakt, vanaf de dag van bekendmaking ervan in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad, behalve indien de rechtspersoon aantoont dat die derden er reeds kennis van hadden. ”

Het mogelijk inroepen door derden van de benoeming van de commissaris vormt een ernstig probleem, aangezien de bedrijfsrevisor zelf het commissarismaandaat nooit heeft aanvaard.

Het is derhalve passend dat de bedrijfsrevisor die zich in deze situatie bevindt, deze bekendmaking laat rechtzetten.

4. Preventieve maatregel ingeval een bedrijfsrevisor als commissaris werd benoemd in opvolging van een confrater zonder daarvan op de hoogte te zijn

Artikel 2:14, 1° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen voorziet in de bekendmaking van de akten betreffende de ambtsbeëindiging van de commissarissen in de NV, BV, CV door de neerlegging van een uittreksel van de akte in het vennootschapsdossier en de bekendmaking daarvan in de *Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad*.

Voormelde bepaling spreekt uitdrukkelijk van “akten betreffende de ambtsbeëindiging”. De weigering van een niet-aanvaard mandaat dient derhalve klaarblijkelijk niet te worden gepubliceerd, aangezien er immers geen akte betreffende de ambtsbeëindiging is.

Niettemin kan de verkeerde vooraf tussengekomen bekendmaking de regeling van geschillen inzake aansprakelijkheid beïnvloeden. De neerlegging van een akte tot rechtzetting moet derhalve zo snel mogelijk gebeuren. De bedrijfsrevisor zal, indien nodig, via gerechtelijke weg de neerlegging van deze akte tot rechtzetting door de bestuurders eisen.

5. Besluit

Op voorstel van de Juridische Commissie is de Raad van het Instituut van oordeel dat het gemeen recht inzake lastgeving – volgens dewelke de lastgevingsovereenkomst slechts tot stand komt door de aanneming van de lasthebber – dient te worden toegepast voor deze situaties waar er geen aanvaarding van het mandaat door de commissaris heeft plaatsgevonden.

Verder herinnert de Raad van het Instituut er ook aan dat het verplicht is dat de bedrijfsrevisor voor iedere verkregen commissarisopdracht, overeenkomstig artikel 21 van de wet van 7 december 2016, een opdrachtbrief opstelt – dit laat inderdaad toe om de uitwisseling van de toezeggingen over het mandaat te formaliseren.

* * *

Het huidige advies schrapt en vervangt advies 2011/09, *Te nemen maatregelen in geval een bedrijfsrevisor als commissaris werd benoemd zonder daarvan op de hoogte te zijn gebracht.*

Voormeld (opgeheven) advies blijft raadpleegbaar op de website van het Instituut onder het tabblad Regelgeving en publicaties > Rechtsleer > Archieven.

Met confraternele groeten,

Tom MEULEMAN
Voorzitter